

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN QUANG TRUNG

**PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIÊN
CỦA HUYỆN ĐẢO CÔ TÔ, TỈNH QUẢNG NINH**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN QUANG TRUNG

**PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIÊN
CỦA HUYỆN ĐẢO CÔ TÔ, TỈNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. HOÀNG THỊ THU

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả đã nêu trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, trung thực và chưa được dùng để bảo vệ một học vị nào khác. Mọi sự giúp đỡ cho việc hoàn thành luận văn đều đã được cảm ơn. Các thông tin, trích dẫn trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc./.

Thái Nguyên, ngày ... tháng ... năm 2015

Tác giả luận văn

Nguyễn Quang Trung

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: **“Phát triển kinh tế biển của huyện đảo Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh”**, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu Phòng Đào tạo, các khoa, phòng của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giáo viên hướng dẫn **PGS.TS. Hoàng Thị Thu**.

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến quý báu của các nhà khoa học, các thầy, cô giáo trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng chí tại các địa điểm nghiên cứu, tôi xin chân thành cảm ơn các bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã tạo điều kiện mọi mặt để tôi hoàn thành nghiên cứu này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

Thái Nguyên, ngày ... tháng ... năm 2015

Tác giả luận văn

Nguyễn Quang Trung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	2
4. Ý nghĩa khoa học của việc nghiên cứu.....	2
5. Kết cấu của luận văn.....	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN	4
1.1. Một số vấn đề chung về KT biển	4
1.1.1. Kinh tế biển	4
1.1.1.1. Khái niệm biển.....	4
1.1.1.2. Khái niệm kinh tế biển.....	5
1.1.2. Đặc điểm, vai trò kinh tế biển	6
1.1.2.1. Đặc điểm	6
1.1.2.2. Vai trò kinh tế biển	6
1.1.3. Cơ cấu của kinh tế biển.....	13
1.1.3.1. Kinh tế hàng hải.....	14
1.1.3.2. Hải sản.....	17
1.1.3.3. Khai thác dầu khí ngoài khơi.....	20
1.1.3.4. Du lịch biển	21
1.1.3.5. Làm muối	23
1.1.4. Vai trò của phát triển kinh tế biển	23

1.2. Phát triển kinh tế biển	26
1.2.1. Khái niệm phát triển kinh tế biển.....	26
1.2.2. Phương thức phát triển kinh tế biển	27
1.2.3. Các chỉ tiêu đánh giá phát triển kinh tế.....	29
1.2.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển kinh tế biển.....	32
1.2.4.1. Các nhân tố khách quan	32
1.2.4.2. Các nhân tố chủ quan	37
1.3. Kinh nghiệm trong phát triển kinh tế biển.....	39
1.3.1. Phát triển kinh tế biển ở Thanh Hoá	39
1.3.2. Phát triển kinh tế biển ở tỉnh Cà Mau	41
1.3.3. Kinh nghiệm trong phát triển kinh tế biển huyện đảo Lý Sơn.....	44
1.3.4. Bài học kinh nghiệm cho phát triển kinh tế biển cho huyện Cô Tô.....	45
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	49
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	49
2.2. Phương pháp nghiên cứu	49
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	49
2.2.2. Phương pháp xử lý và tổng hợp thông tin.....	49
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu	49
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	50
2.3.1. Các chỉ tiêu kinh tế	50
2.3.2. Các chỉ tiêu xã hội	51
2.3.3. Các chỉ tiêu phát triển kinh tế biển.....	51
Chương 3: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN Ở HUYỆN CÔ TÔ, TỈNH QUẢNG NINH	56
3.1. Điều kiện tự nhiên kinh tế - xã hội của Huyện đảo Cô Tô	56
3.1.1. Lịch sử hình thành.....	56
3.1.2. Điều kiện tự nhiên	57
3.1.3. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	60
3.1.3.1. Điều kiện kinh tế.....	60
3.1.3.2. Điều kiện về xã hội	65

3.2. Thực trạng phát triển kinh tế biển của Huyện đảo Cô Tô.....	67
3.2.1. Thực trạng phát triển thủy hải sản.....	67
3.2.1.1. Vị trí ngành thủy sản đối với nền kinh tế của huyện.....	67
3.2.1.2. Thực trạng đánh bắt thủy, hải sản.....	68
3.2.1.3. Thực trạng nuôi trồng thủy hải sản.....	73
3.2.1.4. Thực trạng chế biến thủy hải sản.....	76
3.2.2. Phát triển sản xuất và chế biến muối.....	83
3.2.3. Phát triển du lịch và dịch vụ.....	83
3.2.3.1. Tiềm năng phát triển du lịch của huyện Cô Tô.....	83
3.2.3.2. Thực trạng phát triển du lịch.....	88
3.2.4. Dịch vụ Cảng biển.....	96
3.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển kinh tế biển của Huyện đảo Cô Tô	97
3.3.1. Nhân tố khách quan.....	97
3.3.1.1. Điều kiện tự nhiên – tài nguyên biển.....	97
3.3.1.2. Thể chế, chính sách và quản lí của Nhà nước.....	98
3.3.2. Nhân tố chủ quan.....	98
3.3.2.1. Kỹ thuật – công nghệ và Vốn.....	98
3.3.2.2. Lao động.....	99
3.3.2.3. Văn hóa - truyền thống.....	100
3.3.2.4. Các mối quan hệ quốc tế về biển.....	100
3.4. Đánh giá chung về tình hình phát triển kinh tế biển của Huyện đảo Cô Tô.....	101
3.4.1. Những kết quả đạt được.....	101
3.4.2. Hạn chế và nguyên nhân.....	103
3.4.3. Nguyên nhân của các hạn chế.....	103
Chương 4: GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN CỦA HUYỆN CÔ TÔ, TỈNH QUẢNG NINH.....	105
4.1. Quan điểm và mục tiêu phát triển kinh tế biển huyện Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh	105
4.1.1. Quan điểm phát triển.....	105
4.1.2. Mục tiêu phát triển đối với lĩnh vực kinh tế biển của huyện Cô Tô.....	107
4.1.2.1. Mục tiêu phát triển lĩnh vực thủy sản.....	107

4.1.2.2. Mục tiêu phát triển ngành du lịch.....	108
4.2. Giải pháp cho phát triển kinh tế biển của Huyện đảo Cô Tô	109
4.2.1. Nhóm giải pháp phát triển lĩnh vực du lịch	109
4.2.1.1. Giải pháp nâng cao năng lực cho cơ quan quản lý các định hướng phát triển du lịch	109
4.2.1.2. Giải pháp về cơ chế chính sách liên quan đến phát triển du lịch	111
4.2.1.3. Giải pháp về xúc tiến quảng bá du lịch.....	113
4.2.1.4. Giải pháp đầu tư du lịch	115
4.2.2. Nhóm giải pháp phát triển lĩnh vực thủy sản	116
4.2.2.1. Giải pháp về cơ chế, chính sách	116
4.2.2.2. Giải pháp phát triển, đào tạo nguồn nhân lực	118
4.2.2.3. Giải pháp cơ sở hạ tầng và dịch vụ.....	119
4.2.2.4. Giải pháp thị trường tiêu thụ	120
4.2.2.5. Giải pháp khoa học công nghệ và khuyến ngư	121
4.2.2.6. Giải pháp môi trường và bảo vệ nguồn lợi thủy sản	122
4.2.2.7. Giải pháp vốn đầu tư.....	123
4.2.3. Giải pháp phát triển dịch vụ cảng biển	124
4.3. Kiến nghị.....	124
4.3.1. Kiến nghị tỉnh Quảng Ninh, Bộ, ngành Trung ương.....	124
4.3.2. Đối với Hội đồng Nhân dân, Ủy ban Nhân dân huyện.....	125
KẾT LUẬN	126
TÀI LIỆU THAM KHẢO	128

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CN	: Công nghiệp
DL	: Du lịch
GTSX	: Giá trị sản xuất
KT - XH	: Kinh tế xã hội
KT	: Kinh tế
KTB	: Kinh tế biển
NGTK	: Niên giám thống kê
PTKT	: Phát triển kinh tế
TMDL	: Thương mại du lịch
TTCN	: Tiêu thủ công nghiệp
VHTT	: Văn hóa thể thao
XD	: Xây dựng

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Giá trị sản xuất qua các năm huyện Cô Tô (giá 2010).....	61
Bảng 3.2: Diện tích gieo trồng và năng suất một số cây trồng chính	62
Bảng 3.3: So sánh tỷ lệ đi học các cấp với dân số	65
Bảng 3.4: So sánh với tỉnh về một số chỉ tiêu phát triển y tế năm 2013.....	66
Bảng 3.5: Một số chỉ tiêu phát triển thủy sản huyện Cô Tô.....	67
Bảng 3.6: Nghề nghiệp khai thác thủy sản	68
Bảng 3.7: Sản lượng khai thác thủy sản	69
Bảng 3.8: Sản lượng khai thác theo địa phương.....	69
Bảng 3.9: Năng suất khai thác thủy sản	70
Bảng 3.10: Cơ cấu tàu thuyền khai thác thủy sản (chiếc).....	71
Bảng 3.11: Số lượng tàu khai thác thủy sản theo địa phương.....	72
Bảng 3.12: Công suất tàu khai thác theo địa phương.....	72
Bảng 3.13: Bình quân công suất tàu thuyền theo địa phương.....	72
Bảng 3.14: Diện tích nuôi trồng thủy sản huyện Cô Tô.....	74
Bảng 3.15: Sản lượng nuôi trồng thủy sản huyện Cô Tô (tấn).....	75
Bảng 3.16: Năng suất nuôi trồng thủy sản huyện Cô Tô	75
Bảng 3.17: Giá trị sản xuất nuôi trồng thủy sản huyện Cô Tô	76
Bảng 3.18: Số cơ sở chế biến thủy sản phân theo địa phương	78
Bảng 3.19: Sản lượng chế biến thủy sản phân theo địa phương.....	81
Bảng 3.20: Giá trị sản phẩm thủy sản	82
Bảng 3.21: Hiện trạng khách du lịch đến Cô Tô giai đoạn 2010 – 2013	89
Bảng 3.22: Hiện trạng khách du lịch đến Cô Tô giai đoạn 2010 – 2013	90
Bảng 3.23: Tổng thu từ khách du lịch đến Cô Tô giai đoạn 2010 – 2013	90
Bảng 3.24: Hiện trạng cơ sở lưu trú du lịch trên địa bàn huyện.....	91
Bảng 3.25: Hiện trạng phương tiện vận chuyển khách bằng đường thủy trên địa bàn huyện	92
Bảng 3.26: Hiện trạng phương tiện vận chuyển khách trên các đảo	93
Bảng 3.27: Hiện trạng cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống trên địa bàn huyện	93